

BESLUT

2016-03-07

Dnr: 15/02312

SAKEN

Domstolen – friad eller fälld, SVT1, 2015-09-01, program om egenmäktigt förfarande; fråga om opartiskhet och saklighet

BESLUT

Programmet frias. Granskningsnämnden anser att det inte strider mot kraven på opartiskhet och saklighet.

PROGRAMMET

Programmet var en del av ett program i en dokumentärserie där verkliga rättsfall skildrades. Det aktuella programmet påannonserades enligt följande.

Det här är en programserie om den svenska rättvisan verkligen är rättvis. Kan vi lita på att det verkligen är sanningen som kommer fram när man hamnar inför domstol? [---]

För första gången kan SVT ta dig med rakt in i domstolen när rättegång pågår.

Därefter gjordes en generell presentation av den aktuella dokumentärserien av programledaren. Denne sa då följande.

I nästan 70 år har det varit förbjudet att fotografera och filma inne i svenska rättssalar. Men nu har Sveriges Television fått en unik möjlighet att visa hur den svenska rättvisan fungerar innanför dörrarna inne i rättssalen. [---]

Domstolen, en dokumentärserie med verkliga rättsfall, verkliga människor i verkliga rättegångar.

Det aktuella programmet handlade om en rättegång mot en man, NN, som stod åtalad för egenmäktigt förfarande för att ha haft sin husbåt förtöjd på samma ställe under en längre tid. En privatperson hade anmält detta till Stockholms stad som ansåg att NN inte hade rätt att förtöja vid en betongkonstruktion. I inslaget skildrades hur NN själv drev sitt mål enbart med hjälp av en god vän. Det

framgick att NN blev fälld av tingsrätten för egenmäktigt förfarande, men att målet senare togs upp av hovrätten, där han beviljades en offentlig försvarare och slutligen blev frikänd.

ANMÄLAN

Anmälaren anser att Sveriges Television (SVT) helt förutsättningslöst och partiskt bara belyst en sida av saken. Anmälaren har själv gått förbi den aktuella husbåten varje dag till och från jobbet under cirka ett års tid och det är enligt anmälaren odiskutabelt att husbåten legat på samma plats. Det framkom inte heller i programmet att husbåten legat infrusen i över fyra månader.

PROGRAMFÖRETAGETS YTTRANDE

SVT anser att programmet överensstämmer med kraven på opartiskhet och saklighet och anför i huvudsak följande.

Programmet var det första avsnittet av sju i programserien Domstolen – friad eller fälld. I serien fick tv-publiken för första gången en inblick i domstolarnas arbete genom filmade upptagningar från autentiska rättegångar. Programserien var, som antyds av titelns formulering ”friad eller fälld”, berättad ur perspektivet hos personer som hamnat i en rättsal som tilltalade.

Det aktuella programmet handlade om det rättsfall som inletts sedan Stockholms stad polisanmält NN för att han mellan den 17 januari och 27 maj 2014 hade haft sin husbåt förtöjd inom vad som uppgavs vara Stockholms stads vattenområde. Detta framgick tydligt av det utdrag från rättegången där åklagaren framställde sitt yrkande.

Jag yrkar att tingsrätten ska döma [NN] för egenmäktigt förfarande och jag påstår följande; [NN] har mellan den 17 januari och 27 maj 2014 haft sin husbåt förtöjd på Stockholms stads vattenområde vid dykdalber i [namn] i Stockholm utan tillstånd.

Det var alltså detta mål som programmet handlade om – huruvida NN hade gjort sig skyldig till egenmäktigt förfarande genom att inte flytta sin husbåt trots att han fått tillsägelse av företrädare för Stockholms stad att göra det. Det framgick att målet gällde en period på drygt fyra månader. Anmälaren har inte varit i kontakt med SVT innan programmet sändes och de iakttagelser som anmälaren säger sig ha gjort under ett års tid fanns inte med vare sig i åtalet eller i de rättsliga förhandlingarna. SVT kan därför inte finna att dessa enskilda iakttagelser är relevanta i bedömningen av programmet saklighet och opartiskhet.

AKTUELL BESTÄMMELSE

SVT ska utöva sändningsrätten opartiskt och sakligt samt med beaktande av att en vidsträckt yttrande- och informationsfrihet ska råda i televisionen (13 § i sändningstillståndet).

Kravet på opartiskhet innebär enligt granskningsnämndens praxis bland annat att kontroversiella ämnen eller händelser inte får behandlas ensidigt, det vill säga så att endast en parts version eller synpunkter klart dominerar ett program eller inslag. Det är tillåtet att skildra ett ämne från en speciell utgångspunkt, men i så fall bör detta klart framgå av programmet eller programpresentationen.

Kravet på saklighet innebär främst att uppgifter som är av betydelse för framställningen ska vara korrekta och att framställningen inte får vara vilseledande, till exempel genom att väsentliga uppgifter utelämnas.

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Granskningsnämnden konstaterar att det framgick av påannonseringen till programmet att det skulle handla om frågan om det går att lita på att det är sanningen som kommer fram i våra domstolar. Det sades vidare att SVT nu fått en unik möjlighet att visa hur den svenska rättvisan fungerar innanför dörrarna i rättssalen. Enligt nämndens mening är det av vikt att en sådan redogörelse för ett konkret ärende i domstol ges en saklig och objektiv framställning.

Mot bakgrund av vad SVT anfört i sitt yttrande, kan nämnden inte finna att det anmälaren tar upp medför att programmet strider mot kraven på opartiskhet och saklighet.

Detta beslut har fattats av Henrik Jermsten, Elisabet Bäck, Jan Holmberg, Ulrika Hansson och Clas Barkman efter föredragning av Nathalie Eriksson.

På granskningsnämndens vägnar

Henrik Jermsten

Nathalie Eriksson